

ZATWIERDZAM

Secretarz Stani

Marek Gróbarczyk

P R O T O K Ó Ł
z 7. posiedzenia Polsko-Czeskiej
Komisji do spraw Wód Granicznych

Liberec, Republika Czeska
6-8 listopada 2023 roku

PROTOKÓŁ

z 7. POSIEDZENIA POLSKO–CZESKIEJ KOMISJI DO SPRAW WÓD GRANICZNYCH

Zgodnie z artykułem 3 Statutu Polsko-Czeskiej Komisji ds. Wód Granicznych, zwanej dalej Komisją, w dniach 6-8 listopada 2023 roku w miejscowości Liberec, Republika Czeska, odbyło się 7. posiedzenie Komisji.

Posiedzenie prowadzili:

Przewodnicząca delegacji polskiej Komisji, dalej zwana Przewodniczącą

Pani Małgorzata Bogucka-Szymalska

Pełnomocnik Rządu Republiki Czeskiej do współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych z Rzeczpospolitą Polską, zwany dalej Pełnomocnikiem

Pan Lukáš Záruba

Obradom przewodniczył Pełnomocnik Pan Lukáš Záruba.

W posiedzeniu uczestniczyły delegacje Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Czeskiej, wymienione w załączniku nr 1 do Protokołu z 7. posiedzenia Komisji, zwanego dalej Protokołem.

Komisja przyjęła porządek obrad 7. posiedzenia Komisji, który stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Protokołu.

Wyniki Posiedzenia:

1. Współpraca w dziedzinie planowania gospodarki wodnej na wodach granicznych

(punkt 1./ 6. posiedzenia Komisji)

1.1 Sprawozdanie z działalności Grupy Roboczej do spraw przygotowań zadań i koncepcji inwestycyjnych na wodach granicznych, zwanej dalej Grupą P

(punkt 1.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informacje Grupy P o zadaniach realizowanych od 6. posiedzenia Komisji. W okresie od tego posiedzenia odbyła się 26 narada Grupy P. W toku narady omówiono korespondencyjnie następujące tematy:

1. Ocena przedsięwzięć na granicznych ciekach wodnych

1.1. Ochrona powodziowa na granicznym odcinku rzeki Piotrówki (Petrůvka), Petrovice u Karviné

1.2 Projekt przywrócenia ciągłości morfologicznej na odcinku granicznym Dzikiej Orlicy (Divoká Orlice)

2. Przygotowanie materiałów na 7. posiedzenie Komisji

3. Projekt planu pracy Grupy P na 2024 rok

4. Inne sprawy

1.2. Opiniowanie zabezpieczeń i działań na wodach granicznych

(punkt 1.2./ 6. posiedzenia Komisji)

1.2.1. Ochrona przeciwpowodziowa na granicznym odcinku rzeki Piotrówki (Petrůvka), Petrovice u Karviné

(punkt 1.2.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informacje o przygotowaniu działań ochronnych dla Petrovice u Karviné, dzielnica Zavada, ponieważ strona czeska wznowiła negocjacje dotyczące praw majątkowych z właścicielami na terytorium Czech, których dotyczy przedmiotowa budowa. Strona czeska zakłada, że negocjacje z polskimi właścicielami zostaną wznowione dopiero po zakończeniu negocjacji majątkowych po stronie czeskiej. W przypadku wznowienia negocjacji inwestor poinformuje o tym Grupę P i gminę Godów.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości i poleciła Grupie P, aby nadal zajmowała się tą sprawą i poinformowała o niej Komisję na jej następnym posiedzeniu.

1.2.2. Projekt przywrócenia ciągłości morfologicznej na granicznym odcinku Dzikiej Orlicy (Divoká Orlice)

(punkt 1.2.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację strony polskiej, że w dniu 27 grudnia 2022 roku została rozwiązana umowa z wykonawcą projektu „Projekt budowlany i projekt wykonawczy udrożnienia dla ryb i innych organizmów wodnych rzeki Orlicy (pot. Dzikiej Orlicy) wraz z jej rewitalizacją po stronie polskiej”. Nie przewiduje się w najbliższym czasie kontynuacji projektu ze względu na brak środków finansowych. Strona polska proponuje zawiesić omawianie tego tematu do czasu, gdy pojawią się nowe okoliczności w sprawie.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości i uznaje ten punkt wstępnie za zamknięty.

1.3. Plan pracy Grupy P na 2024 rok

(punkt 1.3./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja zatwierdziła plan pracy Grupy P na 2024 rok, który stanowi załącznik nr 3 do niniejszego Protokołu.

1.4. Inne sprawy

(punkt 1.4./ 6. posiedzenia Komisji)

1.4.1. Informacja na temat wdrażania Dyrektywy nr 2007/60/WE

(punkt 1.4.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości, że po stronie czeskiej zaktualizowano już wstępną ocenę ryzyka powodziowego oraz zaktualizowano odcinki cieków wodnych o znacznym ryzyku powodziowym. Po czeskiej stronie granicznych odcinków Odry, Olzy i Opawy nie zaszły żadne zmiany w porównaniu z drugim cyklem planowania.

Strona polska poinformowała Komisję o przyjęciu planów zarządzania ryzykiem powodziowym. W ramach realizowanego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (dalej tylko PGW WP) projektu dokonano aktualizacji planów dla obszarów dorzeczy Odry, Wisły i Pregoty oraz opracowane zostały nowe projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym (dalej PZRP) dla obszarów dorzeczy Niemna, Dunaju i Łaby. Integralną częścią aktualizacji PZRP są zaktualizowane plany zarządzania ryzykiem powodziowym od strony morza, w tym morskich wód wewnętrznych.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym w 2022 roku podlegały procedurze legislacyjnej. Rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej przyjmujące plany zarządzania

ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy Wisły, Odry, Pregocy, Łaby, Niemna i Dunaju zostały opublikowane w grudniu 2022 roku. Rozporządzenia w sprawie przyjęcia Planów zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, dla obszaru dorzecza Wisły oraz dla obszaru dorzecza Pregocy weszły w życie 23 marca 2023 roku, natomiast pozostałe trzy rozporządzenia – 23 grudnia 2022 roku.

Ponadto w lipcu 2023 roku przystąpiono do realizacji projektu „Przegląd i aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego w 3 cyklu planistycznym”. Termin przygotowania publikacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego (dalej WORP) wyznaczono do 11 grudnia 2024 roku, natomiast raport do KE do 21 marca 2025 roku.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości.

2. Współpraca w dziedzinie hydrologii, hydrogeologii oraz osłony przeciwpowodziowej
(punkt 2./ 6. posiedzenia Komisji)

2.1 Sprawozdanie z działalności Grupy Roboczej do spraw hydrologii, hydrogeologii i osłony przeciwpowodziowej, zwanej dalej Grupą HyP
(punkt 2.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy HyP, że w okresie od 6. posiedzenia Komisji odbyła się narada terytorialnych jednostek Czeskiego Instytutu Hydro-Meteorologicznego (dalej ČHMU) oraz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowego Instytutu Badawczego (dalej IMGW-PIB), oddziału ČHMÚ Ostrava oraz jednostek IMGW-PIB Kraków i Wrocław (luty, marzec 2023) oraz narada oddziałów regionalnych ČHMÚ Usti nad Labem i ČHMÚ Hradec Králové, i IMGW-PIB Wrocław (marzec 2023). Obie te narady odbyły się drogą korespondencyjną.

W tym roku odbyło się także dwudniowe 52. spotkanie grupy ekspertów hydrogeologów ds. wód granicznych w obszarze Niecki Śródsudeckiej (maj 2023, Republika Czeska), 1. narada grupy ekspertów w obszarze wpływ kopalni Turów (lipiec 2023, Rzeczpospolita Polska), 20. spotkanie ekspertów hydrologów Grupy HyP w formie wideokonferencji (czerwiec 2023) oraz trzydniowa 42. narada Grupy HyP (czerwiec 2022, Rzeczpospolita Polska).

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości.

2.2 Wymiana danych hydrometeorologicznych
(punkt 2.2/ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy HyP, że:

1. obie strony informowały się wzajemnie o wymianie danych hydrologicznych i meteorologicznych zgodnie z punktami III/1 i III/2 Zasad Współpracy. Wymiana i uzgodnienie danych zgodnie z Załącznikiem nr 1 Zasad Współpracy w roku 2023 miała miejsce podczas wiosennego dwudniowego spotkania oddziałów ČHMÚ Ústí nad Labem, Hradec Králové i IMGW-PIB Wrocław (marzec 2023) oraz podczas dwóch jednodniowych spotkań oddziałów ČHMÚ Ostrava oraz IMGW-PIB Kraków i Wrocław (luty, marzec 2023). Strony potwierdziły, że wymiana danych odbywa się bez większych problemów i w ustalonych terminach.
2. Pomiarы przepływu wspólne i jednoczesne wykonano zgodnie z planem pracy Grupy HyP na rok 2023 oraz w miarę możliwości w terminach poboru próbek wody do monitoringu jakości wody. Wyniki pomiarów porównano i wartości przepływów w profilach granicznych uzgodniono na spotkaniu jednostek terytorialnych IMGW-PIB i ČHMÚ. Grupa HyP akceptuje sformułowaną na spotkaniu jednostek terytorialnych propozycję włączenia profili pomiarowych na rzece Opawie do wspólnych pomiarów hydrometrycznych.
3. Grupa HyP w dalszym ciągu uważa za celowe kontynuowanie wymiany informacji na temat modernizacji i zmian w sieci stacji pomiarowych na wodach granicznych, a jednocześnie kontynuację wspólnych działań w zakresie pomiarów stanów i przepływów wykraczających poza ramy Zasad Współpracy.
4. Grupa HyP poinformowała także, że omówiono i uzgodniono wartości przepływów średnich dobowych, średnich miesięcznych oraz maksymalnych dla roku hydrologicznego 2022 w wybranych profilach granicznych. Wspólna krzywa przepływu przyjęta do oceny przepływów na Odrze w profilach Bohumín i Chałupki nadal jest aktualna. Uzgodniono, że wspólna krzywa przepływu będzie w dalszym ciągu stosowana w roku hydrologicznym 2023, a wyniki wspólnych i jednostronnych pomiarów przepływów będą w dalszym ciągu wykorzystywane do jej aktualizacji.
5. Grupa HyP pozytywnie ocenia udział czeskich i polskich zespołów pomiarowych w międzynarodowych pomiarach porównawczych metodą ADCP, które były i będą regularnie organizowane przez służby hydrologiczne ČHMÚ oraz IMGW-PIB.
6. Zdecydowana większość hydrologicznych stacji pomiarowych na terenie Czech i Polski, które mają kluczowe znaczenie dla współpracy w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, jest zautomatyzowana i sprawna.
7. Na naradzie omówiono aktualny stan operacyjnej wymiany informacji o opadach, stanach wody i przepływach w normalnych warunkach hydrologicznych oraz podczas powodzi. Przedmiotem dyskusji był aktualny stan codziennej wymiany danych za pośrednictwem RTC Praha i NTC Warszawa (regionalne i narodowe centra telekomunikacyjne działające w ramach sieci WMO Światowej Organizacji Meteorologicznej), a także bezpośrednio między regionalnymi biurami prognoz (RPP) ČHMÚ do odpowiedniego biura prognoz IMGW-PIB.
8. Stwierdzono, że wymiana informacji przebiega bez większych problemów, zgodnie z zatwierdzonymi Zasadami Współpracy. Dane operacyjne z automatycznych stacji pomiarowych opadowych

i hydrologicznych w dalszym ciągu przesyłane są bezpośrednio poprzez serwer FTP w regularnych odstępach godzinowych, jak również wyniki modeli opad-odpływ (zgodnie z Załącznikiem nr 3 do Zasad Współpracy).

9. Grupa HyP uważa istniejący system wzajemnej, codziennej wymiany operacyjnych danych hydrometeorologicznych oraz przekazywania ostrzeżeń pomiędzy czeskimi i polskimi służbami meteorologicznymi i hydrologicznymi za dobrze funkcjonujący, korzystny i użyteczny. Strona czeska przypominała o istnieniu zapasowych źródeł operacyjnych informacji hydrometeorologicznych na stronie internetowej ČHMÚ (hydro.chmi.cz), na której regularnie co 10 minut aktualizowane są dane o poziomach wody, przepływach i opadach.

10. Polska część Grupy HyP potwierdziła ogólnie wysoką wiarygodność prognoz sum opadów dla obszarów przygranicznych wydawanych przez stronę czeską.

11. Omówiono aktualny stan wykorzystania pomiarów radarowych, systemów detekcji wyładowań atmosferycznych oraz informacji satelitarnych dla celów ochrony przeciwpowodziowej w Republice Czeskiej i w Rzeczypospolitej Polskiej.

12. Wyniki pomiarów radarowych z czeskich i najbliższych polskich radarów meteorologicznych są regularnie przesyłane wzajemnie w postaci gotowych produktów i pełnych zestawów danych podstawowych. Wzajemna współpraca na poziomie specjalistów ČHMÚ i IMGW-PIB oceniana jest bardzo pozytywnie.

13. Grupa HyP doceniła fakt, że regularna wzajemna wymiana podstawowych danych z czeskich i polskich radarów umożliwia dalsze doskonalenie przygotowywanych produktów, szczególnie w odniesieniu do szacowania ilości i zasięgu obszarowego opadów.

14. Czeska część Grupy HyP stwierdziła, że wyniki wyjściowe z czeskich radarów są aktualizowane co 5 minut z możliwością ekstrapolacji w przyszłość do +90 minut.

15. Strony poinformowały także o stanie prac związanych z opracowaniem szacunkowej ilości i zasięgu opadów na podstawie wyników pomiarów radarowych.

16. Czeska część Grupy HyP poinformowała, że w dalszym ciągu regularnie uzyskuje i standardowo wykorzystuje szacowane średnie wysokości opadów dla poszczególnych zlewni do opracowywania prognoz hydrologicznych i sum opadów maksymalnych dla poszczególnych zlewni z rozdzielczością poziomą 1x1 km dla przedziałów czasowych 1, 3, 6 i 24 godzin (JSPrecipView). Po stronie czeskiej dużą wagę przywiązuje się do rozwoju produktów radarowych do monitorowania sum opadów przekraczających przyjęte kryteria.

17. Strona polska poinformowała, że służba hydrometeorologiczna prowadzi podobne prace również w Polsce. Wyniki działania systemu GRS (mapy tworzone z połączenia trzech źródeł danych: Rain to opad, G to ground, czyli pomiary naziemne na deszczomierzach, R to radary meteorologiczne i S to satellite, czyli satelity) integrującego dane radarowe, satelitarne i automatyczne deszczomierze wdrożono do systemu modelowania hydrologicznego HBV (Hydrologiska Byråns

Vattenbalansavdelning). Współpraca obu stron w tej dziedzinie odbywa się na poziomie specjalistów ČHMÚ i IMGW-PIB.

18. Strona czeska przedstawiła swoje spostrzeżenia związane z rutynowym prognozowaniem przepływów dla czeskiej części dorzecza Odry, dla której stosowany jest model opad-odpływ HYDROG oraz dla rzek Witka (Smeda), Nysa Łużycka i Mandau (z niem., dopływ Nysy Łużyckiej, Mandava - z czeskiego) w Republice Czeskiej przy wykorzystaniu hydrologicznego modelu prognostycznego AQUALOG.

19. Polska część Grupy HyP potwierdziła, że wyniki modelu HYDROG stanowią podstawowe dane wejściowe do polskiego systemu modeli prognoz hydrologicznych dla rzeki Odry od granicy państwa do Gozdowic.

20. Czeska część Grupy HyP potwierdziła, że do weryfikacji modelu HYDROG regularnie wykorzystuje dane z automatycznej hydrologicznej stacji pomiarowej Olza na rzece Odrze poniżej ujścia rzeki Olzy (Olše) do Odry, a także dane ze stacji Krzyżanowice, położonej dalej w dół Odry, dla których otrzymuje dane ze strony polskiej. Wyniki modelu prognostycznego HYDROG opracowanego dla dorzeczy Białej Głuchołaskiej (Bělá), Osobłogi (Osoblaha), Opawy (Opavy), Opawicy (Opavice), Odry i Olzy (Olše) są prezentowane przez stronę czeską w sposób wspólnie uzgodniony.

21. Regularnie przesyłane prognozy z modelu AQUALOG dla odcinków Nysy Łużyckiej (Lužicka Nisa) i Witki (Smědá) w Republice Czeskiej stanowią podstawowe dane do oceny ryzyka powodziowego górnego biegu Nysy Łużyckiej (Lužicka Nisa) w Polsce oraz stanowią wsparcie systemu modelowego opad-odpływ działającego na IMGW-PIB.

22. Wyniki modeli przekazywane są stronie polskiej codziennie do godz. 10.00 w drodze bezpośredniej wymiany danych i informacji pomiędzy właściwymi ośrodkami regionalnymi ČHMÚ i IMGW-PIB. Prognozy przepływów z 24-godzinnym wyprzedzeniem i 66-godzinnym wyprzedzeniem dla wybranych profili są również regularnie prezentowane na stronie internetowej Służby Prognoz Hydrologiczno-Powodziowych ČHMÚ.

23. Od 2022 roku strona polska stosuje model HBV dla całego terytorium Polski. Prognozy przepływów dla stacji hydrologicznych Meziměstí i Otovice w Šcinawce (Stěňava) są i będą regularnie udostępniane stronie czeskiej. Strona polska poinformowała o wynikach rozwoju systemu modeli prognoz hydrologicznych, w szczególności o wdrażaniu prognoz hydrologicznych długoterminowych.

24. Istniejący system wzajemnej wymiany operacyjnych danych, danych i informacji hydrometeorologicznych, w tym regularnego przekazywania ostrzeżeń, pomiędzy czeskimi i polskimi służbami hydrometeorologicznymi ocenia się jako bardzo korzystny i w pełni funkcjonalny.

Komisja poleciła Grupie HyP dalsze informowanie jej o postępach we wzajemnej wymiany danych i informacji hydrologicznych i meteorologicznych, procesie modernizacji służb hydrometeorologicznych, rozwoju modelowych systemów prognostycznych oraz o postępie prac

związanych z dalszym rozwiązywaniem problemu obszarowego oszacowania wielkości opadów na podstawie pomiarów radarowych.

2.3 Aktualizacja Zasad współpracy Grupy HyP

(punkt 2.3/ 6. posiedzenia Komisji)

Aktualnie obowiązujące Zasady Współpracy Grupy HyP (dalej Zasady współpracy) zostały zatwierdzone na 4. posiedzeniu Czesko-Polskiej Komisji ds. Wód Granicznych, które odbyło się w Brnie w dniach 22- 23 października 2019 roku.

Grupa HyP przeprowadziła dokładną kontrolę aktualności treści Zasad Współpracy, w tym poszczególnych załączników. Szczególną uwagę zwrócono na sprawdzenie aktualności i kompletności kontaktów związanych z właściwymi placówkami ČHMÚ i IMGW-PIB.

Grupa HyP proponuje następujące zmiany:

- włączenie do sieci monitoringu (sieci uzupełniającej) źródła „U apostoła” w Chełmsku Śląskim dla rejonu Krzeszów-Adršpach (OKrA);
- na obszarze oddziaływania KWB Turów wyłączenie ze wspólnej sieci piezometrów H-2, H-5, H-9a, H-10b i HV-11/02 po stronie czeskiej oraz piezometrów HPz-36/ 74 (I), HPz-39/61.5 (II), HP-56 (I) i (II), HPz-58/72A (II), HGK-10, HGK-11 i HPz-40/71 po stronie polskiej oraz włączenie do wspólnej sieci monitoringu obiektów HV-12 po stronie czeskiej oraz HPz-40/71bis, HPz-30/66/I, HPz-30/66/II po stronie polskiej;
- włączenie profili na rzekach Opawie (Opava) i Opawicy (Opavica) do pomiarów wspólnych i jednoczesnych.

Grupa HyP zwraca uwagę, że wszystkie proponowane zmiany mające wpływ na treść i zakres zatwierdzonych Zasad Współpracy zostały poddane dyskusji i zatwierdzeniu na wiosennych naradach Grupy HyP, tak aby można je było następnie przedłożyć do zatwierdzenia na posiedzeniu Komisji.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości i zatwierdziła Zasady współpracy Grupy HyP.

2.4 Koordynacja działań w zakresie hydrogeologii na wodach granicznych

(punkt 2.4/ 6. posiedzenia Komisji)

2.4.1. Obszar wpływu zbiornika Racibórz oraz planowanego stopnia Kopytów

(punkt 2.4.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy HyP, że:

1. Na 2. posiedzeniu Komisji w 2017 roku podjęto decyzję o czasowym zawieszeniu dalszych wspólnych działań w obszarze zainteresowań wymienionym w Zasadach Współpracy, do czasu ewentualnego wznowienia prac monitoringowych na tym terytorium Polski.
2. Czeska część Grupy HyP poinformowała, że monitoring wód podziemnych i powierzchniowych w Republice Czeskiej jest kontynuowany w pierwotnym zakresie i z określoną częstotliwością. Obiekty monitorujące po stronie czeskiej stanowią część państwowej sieci obserwacji wód podziemnych i są zarządzane i obsługiwane przez oddział ČHMÚ w Ostrawie. Służą do tego 16 płytkich studni z codzienną częstotliwością pomiarów oraz 2 stacje hydrologiczne. Wszystkie płytkie studnie oraz obie stacje hydrologiczne są zautomatyzowane. Wszystkie płytkie studnie wyposażone są w automatykę z codzienną częstotliwością pomiarów. Na stacjach hydrologicznych przeprowadzane są regularne cotygodniowe odczyty poziomu.

Komisja poleciła Grupie HyP poinformowanie Komisji o postępach ewentualnego wznowienia prac monitoringowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na kolejnym posiedzeniu Komisji.

2.4.2. Obszary Niecki Śródsudeckiej

(punkt 2.4.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy HyP, że:

1. Grupa HyP została poinformowana, że zarówno po stronie czeskiej, jak i polskiej prowadzone są pomiary hydrologiczne i hydrogeologiczne zgodnie z Zasadami Współpracy i Planem pracy w ustalonym zakresie i częstotliwości. W 2022 roku po stronie polskiej wystąpiły krótkie przerwy w ciągłości pracy części obiektów. Wspólne pomiary przepływu odbywają się dwa razy w roku. W roku 2022 pomiary te odbyły się w kwietniu i wrześniu zgodnie z Planem pracy. Wyniki czesko-polskich pomiarów w roku hydrologicznym 2022 można ocenić jako spójne.
2. Prace monitoringowe na terenie Polski w całości realizuje Oddział Dolnośląski PIG-PIB we Wrocławiu. W Czechach monitoring wód podziemnych i powierzchniowych prowadzi ČHMÚ (11 studni i 5 stacji hydrologicznych) oraz VÚV T.G.M., v.v.i. (2 studnie i 4 stacje hydrologiczne).
3. Grupa HyP stwierdziła, że wszystkie obiekty wspólnej sieci monitoringu wód podziemnych i powierzchniowych są zautomatyzowane i w pełni funkcjonalne. Regularne pomiary w określonych lokalizacjach wspólnej sieci monitoringu odbywały się zgodnie z Planem pracy. Wyniki wspólnych pomiarów i protokoły uzgodnień za dany rok hydrologiczny będą każdorazowo przedstawiane na posiedzeniu zespołu eksperckiego.
4. Grupa HyP potwierdziła, że obie strony przekazały i uzgodniły zbiory danych hydrologicznych i klimatologicznych, w tym dane dotyczące poboru wód podziemnych za rok hydrologiczny 2022. Grupa HyP zapoznała się z wynikami oceny zasobów wodnych na ww. obszarze w roku hydrologicznym 2022.

5. Grupa HyP potwierdziła ponadto, że obie strony wymieniły raporty oceniające zasoby wód podziemnych na obszarze będącym przedmiotem zainteresowania w roku hydrologicznym 2022.

6. Obie strony potwierdziły, że rok hydrologiczny 2022 można ocenić jako normalny dla całego obszaru zainteresowania pod względem stanu wód podziemnych. Po stronie czeskiej rok 2022 można ocenić jako normalny pod względem stanu wód podziemnych dla całego obszaru zainteresowania. Po stronie polskiej zdecydowana większość studni odnotowała spadek poziomu wód podziemnych we wszystkich monitorowanych poziomach na obszarze zainteresowania w roku hydrologicznym 2022. Było to spowodowane znacznie niższymi sumami opadów pod koniec drugiej połowy roku hydrologicznego 2021. Średnioroczny poziom wód podziemnych był w roku hydrologicznym 2022 wyższy niż w latach 2019-2020. Tym samym trend wzrostowy poziomu wód podziemnych był kontynuowany.

7. W przypadku wód powierzchniowych rok hydrologiczny 2022 kształtował się nieco poniżej średniej na monitorowanych profilach cieków wodnych w obszarze zainteresowania. Przepływy w dorzeczu Metuji kształtowały się na poziomie 70 - 77%, w dorzeczu Ścinawki (Stěnavá) na poziomie 64 - 74% przepływu średniego z wielolecia. Na stacjach monitoringu, w porównaniu do roku 2021 odnotowano spadek przepływu średniego dobowego. Maksymalne przepływy odnotowano w styczniu i lutym.

Komisja poleciła Grupie HyP kontynuowanie pomiarów i obserwacji na obszarach monitoringu oraz informowanie jej o dalszych zmianach zasobów wód podziemnych na interesujących obszarach.

2.4.3. Obszar oddziaływania kopalni Węgla Brunatnego Turów

(punkt 2.4.3./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy HyP, że:

1. Grupa HyP potwierdziła, że uzgodnione prace monitoringowe i wspólne pomiary odbywają się w dalszym ciągu zgodnie z zatwierdzonym planem pracy, z określoną częstotliwością i w takim zakresie, w jakim pozwala na to stan techniczny sprzętu obiektów monitoringu.

2. Grupa HyP stwierdziła, że po stronie czeskiej pomiary przeprowadzono w 2022 roku w dwóch kampaniach w dniach 19-21 kwietnia i 21-22 września oraz w 2023 roku w dniach 26-27 kwietnia na 36 obiektach. Po stronie polskiej wiosenno-jesienna kampania pomiarowa odbyła się w 2022 roku w dniach 21-22 kwietnia i 22-23 września, a w 2023 roku w dniach 27-28 kwietnia na 84 obiektach.

3. Grupa HyP zapoznała się z informacją o stanie technicznym urządzeń wspólnej sieci monitoringu na obszarze będącym przedmiotem zainteresowania. Piezometry H-2, H-5, H-9a, H-10b i HV-11/02 po stronie czeskiej oraz piezometry HPz-36/74 (I), HPz-39/61.5 (II), HP-56 (I) i (II), HPz-58/72A (II), HGK-10, HGK-11 i HPz-40/71 po stronie polskiej powinny zostać usunięte ze wspólnej sieci monitoringu ze względu na zły stan techniczny. Strony proponują włączenie do wspólnej sieci monitoringu obiektów HV-12 – po stronie czeskiej oraz HPz-40/71bis, HPz-30/66/I, HPz-30/66/II –

po stronie polskiej (wynika to z wniosków pierwszej narady zespołu ekspertów ds. rejonu oddziaływania kopalni Turów).

4. Wyniki oceny wskazują, że poziom wód podziemnych w Republice Czeskiej obniżył się we wszystkich poziomach w większości piezometrów.

5. W Polsce zaznacza się efekt działania ekranu uszczelniającego. O ile poziom wód podziemnych w piezometrach poziomu międzywęglowego za barierą hydrauliczną obniża się, to przeciwnie, poziom wód podziemnych w poziomie międzywęglowym przed barierą podnosi się. W poziomie nadwęglowym-dolnym wystąpił zarówno spadek, jak i wzrost poziomu wód podziemnych. Większość piezometrów monitorujących poziom wód podziemnych w poziomie nadwęglowym-górnym wykazała wzrost poziomu wód gruntowych. W poziomie czwartorzędowym w większości piezometrów na pograniczu polsko-czeskim wystąpiły niewielkie spadki.

6. Spotkanie zespołu ekspertów ds. obszaru oddziaływania kopalni Turów odbyło się w lipcu 2023 roku, a kolejne spotkanie odbędzie się w II kwartale 2024 roku. Podczas wspólnego spotkania zostaną zaproponowane procedury podstawowego przetwarzania danych geologicznych, geofizycznych i hydrogeologicznych, które będą niezbędne do oceny wyników istniejącego wspólnego monitoringu, przypisania piezometrów do poszczególnych poziomów oraz propozycji usunięcia lub dodania nowych piezometrów.

Grupa HyP w dalszym ciągu uważa za konieczne zapewnienie w przyszłości wspólnego monitoringu wód podziemnych, przynajmniej w obecnym zakresie i częstotliwości, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń monitorujących.

2.5 Ujednoczenie podstawowych charakterystyk hydrologicznych na wodach granicznych (punkt 2.5/ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy HyP, że:

1. Grupa HyP potwierdziła, że obie strony przedstawiły w ustalonym terminie przedłużone do roku 2020 zestawienie przepływów maksymalnych rocznych (Q_{max} , WWQ) i przepływów średnich rocznych z wielolecia (Q_a , SSQ). Dane te zostały zaktualizowane i przeanalizowane dla rzek w wybranych profilach granicznych.

2. Po przeanalizowaniu rozszerzonego szeregu maksymalnych przepływów (Q_{max} , WQ) strona czeska doszła do wniosku, że przepływy N-letnie na stacjach czeskich pozostają aktualne.

3. Strona polska poinformowała, że od 2020 roku w ramach projektu „Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego” zaktualizowano na wybranych stacjach przepływy maksymalne o zadanym prawdopodobieństwie przewyższenia (przepływ N-letni). Dotyczy to: Odry (Chałupki, Krzyżanowice), Piotrówki (Petrůvka) (Zebrzydowice), Białej Głuchołaskiej (Bělá) (Głuchołazy), Miedzianki (Oleška) (Turoszów) i Witki (Smědá) (Ostróžno). Jednak szczególnie dla Odry i Białej Głuchołaskiej (Bělá) skorygowane wartości przepływu na polskich stacjach zakłóciły

ciągłość hydrologiczną w profilach granicznych. Aby ją przywrócić, konieczne byłoby obniżenie wartości w profilach granicznych, co prowadziłoby do obniżenia bezpieczeństwa działań przeciwpowodziowych.

4. Grupa HyP rekomenduje, aby obie strony na ciekach granicznych wspólnie uzgadniały i zatwierdzały wartości przepływów maksymalnych o zadanym prawdopodobieństwie przewyższenia (przepływy N- letnie).

5. Ujednolicono przepływy średnie z wielolecia (załącznik nr 4a) i przepływy maksymalne z zadanym prawdopodobieństwem przewyższenia (załącznik nr 4b) na odcinkach granicznych Czech i Polski (aktualizacja 1 czerwca 2023 roku). Uzgodnione wcześniej przepływy niskie i minimalne pozostają zachowują ważność (załącznik nr 4c).

6. Pełny przegląd ujednoliconych podstawowych charakterystyk hydrologicznych w ustalonych profilach na ciekach granicznych, przedstawiony na V posiedzeniu Komisji, pozostaje w mocy i zawarty jest w załącznikach nr 4a - 4c niniejszego Protokołu.

Komisja przyjęła do wiadomości wyniki prac Grupy HyP i oczekuje dalszej, bieżącej analizy i weryfikacji podstawowych charakterystyk hydrologicznych przepływów w profilach granicznych oraz informowania o wszelkich zmianach, jakie zajdą w zakresie uzyskanych wyników i ewentualnych problemach metodycznych.

2.6 Plan pracy Grupy HyP na rok 2024 (punkt 2.6/ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja zatwierdziła Plan pracy Grupy HyP na rok 2024, który stanowi załącznik nr 5 do Protokołu.

3. Współpraca w zakresie regulacji cieków granicznych, zaopatrzenia w wodę i melioracji obszarów przygranicznych (punkt 3./ 6. posiedzenia Komisji)

3.1 Sprawozdanie z działalności grupy roboczej ds. regulacji cieków granicznych, zaopatrzenia w wodę i melioracji obszarów przygranicznych (zwanej dalej „Grupą R”) (punkt 3.1/ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja zapoznała się z informacją Grupy R o realizacji zadań od 6. posiedzenia Komisji. W tym okresie Grupa R odbyła zgodnie z planem dwa spotkania.

3.2 Sprawozdanie z prac wykonanych na ciekach granicznych w 2022 roku

(punkt 3.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że finansowanie przeprowadzonych prac planowanych w 2022 roku na ciekach granicznych przedstawiało się następująco:

Finansowanie wykonanych prac planowanych w 2022 roku

Prace na koszt własny			
	Plan	Wykonanie	%
Czeska strona (tys. CZK)	2510,0	2363,0	94
Polska strona (tys. PLN)	161,5	184,5	114
Prace na koszt wspólny			
Czeska strona (JP)	201 059,0	201 059,0	100
Polska strona (JP)	-	-	-

JP = jednostki porównawcze zgodnie z „Zestawem cen dla międzypaństwowego bezgotówkowego rozliczania robót wykonanych na koszt wspólny na wodach granicznych między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a PLR” (Załącznik nr 9 do Protokołu XXV. Postępowanie pełnomocników).

Dane o wartości prac wykonanych na ciekach granicznych w 2022 roku zawarte są w załączniku nr 6 do niniejszego Protokołu.

Komisja zatwierdziła rozliczenie robót na koszt wspólny przyjętych przez Grupę R w 2023 roku, które przedstawione są w załączniku nr 7 do niniejszego Protokołu.

Na podstawie wyniku rozliczenia bezgotówkowego prac wykonanych wspólnym kosztem w 2023 roku, Komisja stwierdziła, że:

- Zobowiązanie strony polskiej na dzień 14.04.2023 roku wynosiło 3 680 074,- JP
- Wartość prac wykonanych na koszt wspólny przez stronę czeską na dzień 06.11.2023 roku wynosi 604 358,- JP
- Uwzględniając powyższe zobowiązanie strony polskiej na dzień 06.11.2023 roku wynosi 4 284 432 - JP

3.3 Zaktualizowany plan robót na ciekach granicznych na rok 2023, plan prac na rok 2024 oraz założenia do planu prac przewidywanych do wykonania na koszt wspólny na rok 2025

(punkt 3.3./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja zapoznała się z informacjami przedstawionymi przez grupę R w sprawie zaktualizowanego planu prac dla cieków granicznych na 2023 rok, planu prac na 2024 rok oraz perspektywę prac prowadzonych na koszt wspólny w 2025 roku, które przedstawiono w załączniku 8 do niniejszego protokołu.

Komisja zatwierdziła powyższe plany.

3.4 Inne przedsięwzięcia gospodarki wodnej na wodach granicznych

(punkt 3.4./ 6. posiedzenia Komisji)

3.4.1 Zamulenie koryta potoku Oklešna (Višňovský potok) oraz potoku bezimiennego (Minkovický potok) nr ewidencyjny 10 B x m

(punkt 3.4.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że system odwodnienia byłego zrehabilitowanego zwałowiska zewnętrznego Kopalni Węgla Brunatnego Turów jest regularnie konserwowany i czyszczony.

Zgodnie z zaleceniem Komisji została przeprowadzona wspólna wizja w terenie w dniu 19 września 2023 roku, a notatka z niej stanowi załącznik do notatki protokolarnej z 60 narady Grupy R.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i poinformowanie jej o bieżącym stanie systemu odwadniającego na następnym posiedzeniu.

3.4.2 Budowa mostu przez potok Lubota (Oldřichovský potok), km 1,863, między znakami granicznymi 144 / 10-144 / 11, odcinek graniczny IV

(punkt 3.4.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że wniosek polskiej strony o legalizację urządzenia został przekazany przez Povodí Labe do inwestora. Do dnia podpisania niniejszej notatki protokolarnej inwestor nie zwrócił się z dokumentami do Zarządu Zlewni w Zgorzelcu o wydanie decyzji administracyjnej. Strona polska ponownie prosi stronę czeską o powiadomienie inwestora o konieczności uzyskania decyzji o legalizacji urządzenia, zgodnie z art. 190 ustawy Prawo wodne.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.3 Olza (Olša), km 0,000 – 5,850, między znakami granicznymi II / 1b - I / 173, Olza, Uchylsko, Gorzyczki (Kopytov, Věřňovice)
(punkt 3.4.3./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że sytuacja w tej sprawie pozostaje bez zmian i nadal poszukuje się źródeł finansowania. Zakłada się, że działanie może być realizowane po 2023 roku.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.4 Opawa (Opava), km 57,900 – 58,150, między znakami granicznymi 84/4 - 84/6, odcinek graniczny II, Branice (Úvalno)
(punkt 3.4.4./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że sytuacja w tej sprawie pozostaje bez zmian i nadal poszukuje się źródeł finansowania. Zakłada się, że działanie może być realizowane po 2023 roku.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.5 Opawica (Opavice), km 8,500 – 8,600 i 12,700 – 13,087, między znakami granicznymi 98/6 - 98/7 i 101/5 - II / 102
(punkt 3.4.5./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że sytuacja w tej sprawie pozostaje bez zmian i nadal poszukuje się źródeł finansowania. Zakłada się, że działanie może być realizowane po 2023 roku.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.6 Obniżenie ryzyka powodziowego w zlewni Opawy (Opava) - zbiornik Nové Heřminovy – Krnov

(punkt 3.4.6./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że w dniu 22 czerwca 2023 roku Urząd Miasta Bruntal wydał Decyzję o lokalizacji obiektu o nazwie „Obiekt gospodarki wodnej Nové Heřminovy”. Złożone zostały trzy odwołania, a kolejne postępowania administracyjne są w toku.

Strona czeska poinformowała, że budowa drogi I/57 Krnov – obwodnica północno-wschodnia wraz z granicznym odcinkiem rzeki Opawy (Inwestor: Dyrekcja Dróg i Autostrad RC) została zatwierdzona przez Urząd Regionalny Kraju Morawsko – Śląskiego z dnia 25 kwietnia 2023 roku, decyzją o sygn. MSK 32326/2023 zakończono kolaudację (odbiór) tego obiektu.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.7 Opawa (Opava) w km 55,500 – 55,800 i 58,800 – 59,700, między znakami granicznymi II/83 – 83/4 oraz II/85 – 85/7, Branice (Úvalno)

(punkt 3.4.9./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że polska strona przedstawiła koncepcję techniczną zadania „Wykonanie dokumentacji na remont koryta rzeki Opawy w km 55+500-55+800 oraz w km 58+800-59+700 w miejscowości Boboluszki i miejscowości Branice Zamek, gmina Branice”, pomiędzy znakami granicznymi II/83-83/4 oraz II/85 -85/7.

Dokumentacja przedsięwzięcia została zatwierdzona przez Komisję Graniczną z punktu widzenia przebiegu granicy państwowej.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.8 Opawica (Opavice) w km 10,800 – 12,700, między znakami granicznymi 99/14 – 101/6, Opavice (Opawica), II odcinek graniczny

(punkt 3.4.10./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że strona polska w 2023 roku rozpocznie realizację zadania: „Wykonanie remontu umocnień lewego brzegu rzeki Opawica w km 10+800 – 12+700 w m. Opawica, gmina Głubczyce”. Przewidziane w ramach zadania prace obejmują remont

istniejącego umocnienia brzegowego. Dokumentacja przedsięwzięcia została zatwierdzona przez Komisję Graniczną z punktu widzenia przebiegu granicy państwowej.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.9 Droga III/4593 most graniczny nr 4593-3 Úvalno – Branice, znaki graniczne 85/2 - 85/6 odcinek graniczny II

(punkt 3.4.11./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że sytuacja nie uległa zmianie od czasu ostatniego posiedzenia Komisji. Administrator mostu ze strony czeskiej przygotowuje remont przedmiotowego obiektu mostowego w istniejących parametrach biorąc pod uwagę jego stan techniczny.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.4.10 Kładka przez rzekę Olzę – połączenie transgraniczne Karviná-Hažlach

(punkt 3.4.12./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że miasto Karwina (Karviná) (Inwestor) planuje budowę pieszego i rowerowego połączenia między miastem Karwina (Louka) i sąsiednią gminą Hažlach w Polsce (Pogwizdów). Kładkę zaprojektowano jako most podwieszony, jednoślupowy z pomostem stalowym. Długość przeprawy będzie wynosić 68,0 m. Fundamenty podpór będą wykonane na głębokich palach. Czeski administrator rzeki (Povodi Odry s.p.) wniósł zastrzeżenie, że umocnienie prawego brzegu musi być uzgodnione ze stroną polską oraz umocnienie nie może ograniczać przekroju cieku po stronie polskiej dla zapewnienia przepływu wód.

Dokumentacja przedsięwzięcia została zatwierdzona przez Komisję Graniczną z punktu widzenia przebiegu granicy państwowej.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

3.5 Plan pracy Grupy R na rok 2024

(punkt 3.5./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja zatwierdziła plan prac Grupy R na 2024 rok, który jest stanowi załącznik nr 9 do niniejszego Protokołu.

4. Współpraca w zakresie ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem

(punkt 4./ 6. posiedzenia Komisji)

4.1. Sprawozdanie z działalności Grupy Roboczej do spraw ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem, zwanej dalej Grupą OPZ

(punkt 4.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację o zadaniach realizowanych przez Grupę OPZ w okresie pomiędzy ostatnimi posiedzeniami Komisji. W tym okresie, w dniach 27-29 czerwca 2023 roku, odbyła się 31. narada Grupy OPZ w Republice Czeskiej. Przedmiotem narady była realizacja zadań wynikających z rocznego planu pracy Grupy OPZ, a przede wszystkim:

- a) ujednoczenie wyników badań i opracowanie rocznego sprawozdania o stanie jakości wód granicznych w roku 2022,
- b) opracowanie planu pracy Grupy OPZ na rok 2024,
- c) przygotowanie materiałów do protokołu z 7. posiedzenia Komisji.

4.2. Ocena jakości wód granicznych badanych w 2022 roku

(punkt 4.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja stwierdziła, że zakres badań stanu jakości wód granicznych w roku 2022 odpowiadał Zasadom Współpracy w zakresie ochrony jakości wód wybranych granicznych cieków wodnych, zatwierdzonych przez Pełnomocników podczas 6 rokowań w dniach 29 września-1 października 2004 roku, z późniejszymi zmianami (dalej Zasady Współpracy Grupy OPZ) oraz planowi pracy Grupy OPZ na rok 2022.

Komisja przyjęła do wiadomości sprawozdanie roczne o stanie jakości wód granicznych badanych w roku 2022 przedłożone przez kierowników Grupy OPZ, obejmujące:

- a) ocenę jakości wód granicznych badanych w roku 2022,
- b) porównanie stanu jakości wód granicznych w roku 2022 ze stanem w roku poprzednim,
- c) informacje o inwestycjach i przedsięwzięciach zrealizowanych w roku 2022, które mają korzystny wpływ na jakość wód granicznych.

Sprawozdanie roczne o jakości wód granicznych badanych w roku 2022 stanowi załącznik nr 10 do niniejszego Protokołu.

Na podstawie tego sprawozdania Komisja stwierdziła, że:

A. W roku 2022 przeprowadzono wspólne badania jakości wód w dziewięciu stale kontrolowanych przekrojach granicznych:

1. PLA_41/PL02S1401_1374 Nysa Łużycka - przekrój Hrádek (Porajów)
2. PLA_42/PL02S1401__1381 Smědá (Witka) - przekrój Černousy (Zawidów)
3. PLA_52/ PL02S1401_1237 Stěnava (Ścinawka) - przekrój Otovice (Tłumaczów)
4. POD_5521/PL02S1201_1032 Bělá (Biała Głuchołaska) - przekrój Głuchołazy
5. POD_5501/PL02S1201_1091 Złoty potok - przekrój pow. Granicy państwa
6. POD_3802/PL02S1301_1129 Olza - przekrój nad Stonávkou (pow. Stonawki)
7. POD_5526/PL02S1301_1130 Olza - przekrój nad Petrůvkou (pow. Piotrówki)
8. POD_5407/PL02S1301_1134 Olza - przekrój ujście
9. POD_1163/ PL02S1301_1123 Odra Bohumín (Chałupki)

B. W przekrojach wymienionych w pozycjach 1 do 5 oraz 8 i 9 przeprowadzono wspólną kontrolę jakości wód dwanaście razy w roku.

C. Ocenianie jakości wód przeprowadzono zgodnie z uzgodnioną metodyką, która jest klasyfikacją sześciostopniową:

- I. klasa - wody bardzo czyste
- II. klasa - wody czyste
- III. klasa - wody bardzo słabo zanieczyszczone
- IV. klasa - wody słabo zanieczyszczone
- V. klasa - wody silnie zanieczyszczone
- VI. klasa - wody bardzo silnie zanieczyszczone

Dla wskaźników, które Komisja przyjęła w Zasadach Współpracy Grupy OPZ, wyniki klasyfikacji jakości wód granicznych w roku 2022 zostały porównane z wynikami roku poprzedniego. Pozostałe wskaźniki zostały ocenione jako wartości charakterystyczne, przy czym dla wskaźników, które nie mają określonych wartości granicznych poszczególnych klas jakościowych, nie została przydzielona klasa jakości wody.

D. Wyniki oceny są następujące:

Z oceny wynika, że w kontrolowanych przekrojach rzek granicznych w roku 2022 oceniono badane wskaźniki jakości wody następująco: do klasy I – 36%, do klasy II – 53%, do klasy III - 10% oraz

do klasy IV - 1% wskaźników. W 2022 roku żadne z ocenianych wskaźników nie były zaliczone do klasy V ani VI.

Do klasy IV (wody zanieczyszczone) zakwalifikowano tylko wskaźnik: azot azotanowy w przekroju Ścinawka – Otovice. Ocena jakości wód we wszystkich kontrolowanych przekrojach została przedstawiona w poniższej tabeli:

Kod i nazwa danej części wód		Rzeka, kod i nazwa przekroju	Ilość badanych	Ilość ocenianych wskaźników	Ilość wskaźników w						Zmiany w stosunku do roku 2021			
					poszczególnych klasach czystości						poprawa	pogorszenie		
CZ	PL			I	II	III	IV	V	VI					
LNO_0150	PLRW600003174139	Nysa Łużycka; km 197; PLA_41 PL02S1401_1374 Hrádek - Porajów	17	11	5	4	2	0	0	0	0	0	0	1
LNO_0280	PLRW60000317429	Witka od granicy państwa do ujścia Witka; km 10,9; PLA_42_ PL02S1401_1381 Černousy-Zawidów	11	10	6	4	0	0	0	0	0	1	0	0
LNO_0010	PLRW60000312299	Ścinawka od Bożanowskiego Potoku do ujścia Ścinawka; km 25,2; PLA_52_ PL02S1401_1237 Otovice - Tłumaczów	11	10	3	6	0	1	0	0	0	0	0	1
HOD_1090	PLRW600003125989	Biała Głucholazka; km 21; POD_5521_PL02S1201_1032 Głucholazy - Głucholazy	12	11	6	4	1	0	0	0	0	0	0	1
HOD_0930	PLRW600003117649	Złoty Potok; km 17; POD_5501_ PL02S1201_1091 nad st. hranicemi - powyżej granicy państwa	11	10	4	4	2	0	0	0	0	0	0	3
HOD_0790	PLRW60001411453	Olza; km 21,5; POD_1129_ PL02S1301_1129 nad Stonávkou - powyżej Stonawki	12	11	5	6	0	0	0	0	0	5	0	0
HOD_0840		Olza; km 16,8; POD_5526_PL02S1301_1130 nad Petřůvkou - powyżej Piotrówki	13	12	3	7	2	0	0	0	0	4	0	0
HOD_0870	PLRW6000611499	Olza; km 0,5; POD_5407_PL02S1301_1134 ústí - ujście do Odry	14	13	2	9	2	0	0	0	0	4	2	2
HOD_0720	PLRW600011117159	Odra; km 20,0; POD_1163_PL02S1301_1123 Bohumín - Chalupki	20	14	3	10	1	0	0	0	0	6	1	1
Suma				37	54	10	1	1	0	0	20	9	9	

W 2022 roku zostały zrealizowane następujące inwestycje służące poprawie jakości wód granicznych:

Po stronie czeskiej:

Na terenie zlewni Górnej Odry, w obszarze oczyszczania ścieków w 2022 roku zrealizowano i zakończono budowy mające na celu zapewnienie odnowy urządzeń, zwiększenie bezpieczeństwa obiektów oczyszczalni ścieków i optymalizację procesów technologicznych, ale nie mają one wpływu na proces oczyszczania.

W 2022 roku przeprowadzono szereg prac budowlanych na sieciach kanalizacyjnych o łącznej długości 16 055 m. Obejmowały one modernizację kolektorów kanalizacyjnych o łącznej długości 6 067 m oraz wykonanie nowych sieci kanalizacyjnych o łącznej długości 9 988 m. W tym:

- w zlewni rzeki Odry
 - na terenie aglomeracji ostrawskiej wybudowano 6529 m sieci kanalizacyjnej w dzielnicach Koblov i Antošovice. Nowo wybudowana sieć kanalizacyjna zostanie zakończona w istniejącej oczyszczalni ścieków Koblov, która została niedawno zintensyfikowana do 850 EO. W południowej części dzielnicy Svinov przebudowano około 2 853 m istniejącej sieci kanalizacyjnej i naprawiono 471 m. W dzielnicy Nová Bělá zakończono 3. etap budowy kanalizacji, w ramach którego wykonano 3459 m kanalizacji odprowadzającej ścieki do centralnej oczyszczalni ścieków w Ostrawie.
- w zlewni rzeki Opawy (Opava)
 - zmodernizowano 830 m kanalizacji
- w zlewni rzeki Olzy (Olše)
 - przebudowano ogółem 1111 m sieci kanalizacyjnej

Na obszarze zlewni Nysy Łużyckiej i innych dopływów Odry w zlewni Nysy Łużyckiej wybudowano łącznie 999 m kanalizacji. W gminie Bílý Kostel nad Nisou wybudowano 925 m kanalizacji i oddano do eksploatacji próbnej nową gminną oczyszczalnię ścieków o wydajności 250 EO.

Po stronie polskiej:

- w zlewni rzeki Olzy (Olse)
 - w powiecie wodzisławskim, w gminie Wodzisław Śląski oddano do użytkowania 8 692 m kanalizacji sanitarnej i 844 m kanalizacji deszczowej, w gminie Gorzyce 10 073 m kanalizacji sanitarnej i 2 234 m kanalizacji deszczowej, w gminie Radlin 208 m kanalizacji sanitarnej i 307 m kanalizacji deszczowej, w gminie Markłowice 971 m kanalizacji sanitarnej, tj. ogółem 19 944 m kanalizacji sanitarnej i 3 385 m kanalizacji deszczowej, które podłączone są do oczyszczalni ścieków Karkoszka w gminie Wodzisław Śląski. Oczyszczone wody spuszczone są do Lesznicy w zlewni rzeki Szotkówki.
 - w powiecie wodzisławskim, w gminie Godów oddano do użytkowania 523 m kanalizacji sanitarnej podłączonej do oczyszczalni ścieków Ruptawa w gminie Jastrzębie-Zdrój. Zrzut oczyszczonych ścieków odbywa się do rzeki Ruptawki, dopływu rzeki Szotkówki,
 - w miejscowości Jastrzębie-Zdrój oddano do użytkowania 3347 m kanalizacji sanitarnej podłączonej do oczyszczalni ścieków Ruptawa. Zrzut oczyszczonych ścieków odbywa się do rzeki Ruptawki, dopływ rzeki Szotkówki,

- w miejscowości Jastrzębie-Zdrój oddano do użytkowania 167 m kanalizacji sanitarnej podłączonej do oczyszczalni ścieków Dolna. Zrzut oczyszczonych ścieków odbywa się do rzeki Szotkówki,
 - w miejscowości Cieszyn oddano do użytkowania 651 m kanalizacji sanitarnej, ścieki kierowano do Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Cieszynie. Zrzut oczyszczonych ścieków odbywa się do rzeki Olzy,
 - na terenie gminy Zebrzydowice oddano 5411 m kanalizacji sanitarnej podłączonej do oczyszczalni ścieków Zebrzydowice. Zrzut oczyszczonych ścieków odbywa się do rzeki Piotrówki.
- w zlewni rzeki Prudnik
- na terenie gminy Prudnik oddano do użytkowania 117 m kanalizacji sanitarnej podłączonej do oczyszczalni ścieków w Prudniku. Zrzut oczyszczonych ścieków odbywa się do rzeki Prudnik.

4.3. Aktualizacja Zasad współpracy Grupy OPZ

(punkt 4.3./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację, że na 31 naradzie Grupy OPZ sfinalizowano pracę nad aktualizacją Zasad współpracy Grupy OPZ włącznie z właściwymi załącznikami. Komisja zatwierdziła nowe brzmienie „Zasad współpracy polsko-czeskiej Grupy OPZ”. Aktualne brzmienie tych Zasad stanowi załącznik nr 11 do niniejszego Protokołu i wejdzie w życie od 2024 roku.

4.4. Plan pracy Grupy OPZ na rok 2024

(punkt 4.4./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja zatwierdziła Plan pracy Grupy OPZ na rok 2024, który stanowi załącznik nr 12 do niniejszego Protokołu.

5. Współpraca w obszarze wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE na wodach granicznych

(punkt 5./ 6. posiedzenia Komisji)

5.1. Sprawozdanie z działalności Grupy Roboczej do spraw wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE na wodach granicznych (zwanej dalej Grupą WFD)

(punkt 5.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy WFD odnośnie realizacji zadań w okresie od 6. posiedzenia Komisji. Grupa WFD poinformowała Komisję, że w roku 2023 miała miejsce wymiana informacji na 13. naradzie Grupy WFD w dniach 13-14 września 2023 roku w Pradze.

5.2. Aktualne działania w obszarze wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE (punkt 5.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Strona czeska podsumowała zwięźle proces zatwierdzania planów dorzeczy oraz poinformowała, że Plan częściowego dorzecza Nysy Łużyckiej (Nisa Luzycka) oraz pozostałych dopływów Odry zatwierdzony został dnia 12 grudnia 2022 przez Radę kraju usteckiego, dnia 20 grudnia 2022 roku zatwierdzony został przez Radę kraju libereckiego a dnia 30 stycznia 2023 roku zatwierdzony został przez Radę kraju Hradec Králové.

Strona czeska poinformowała, że krajowe plany dorzeczy zostały przesłane Komisji Europejskiej w terminie a przesyłanie schematów raportowania zostało dokończzone w sierpniu 2023. Proces przygotowania danych był skomplikowany ze względu na fakt, że po stronie Komisji Europejskiej ciągle dochodziło do zmiany wymagań. Do zmiany właściwego dokumentu wiodącego (guidance) doszło ostatnio 21 sierpnia 2023 roku, w wyniku czego część już wyraportowanych czeskich danych przestała być spójna.

Dnia 1 marca 2023 roku weszło w życie nowe rozporządzenie nr 50/2023 Sb., o planach dorzeczy oraz o Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. W ramach transpozycji art. 8 Dyrektywy Parlamentu i Rady Europy (UE) 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, do rozporządzenia włączono ocenę oraz zarządzanie ryzykiem części dorzeczy związanych z miejscami poboru wody dla potrzeb ludzi, które były realizowane przez przedsiębiorstwa państwowe Povodí (*zarządy Dorzecza*) w ramach opracowywania planów powodzi częściowych. Uwzględnione były również doświadczenia z minionych okresów planowania.

Przed zakończeniem znajdują się obecnie systematyczne oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych, ocena ta realizowana jest raz na trzy lata. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych została opracowana dla poszczególnych części dorzecza za okres 2019–2021.

W roku 2023 rozpoczęte zostały prace nad opracowaniem projektów harmonogramu oraz programu prac dla przygotowania 3. aktualizacji planów dorzecza.

Strona polska Grupy WFD poinformowała o zakończeniu procesu legislacyjnego drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW) dla 9 obszarów dorzeczy w Polsce. Dnia 17 i 24 lutego 2023 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Infrastruktury o planach gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy Wisły oraz Odry, natomiast od 23 marca 2023 roku obowiązują II aPGW przygotowane dla pozostałych 7 obszarów dorzeczy: Dniestr, Dunaj, Banówka, Łaba, Niemen, Pregoła i Świeża.

Dane wynikające z drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami zostały umieszczone na Hydroportalu - <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>. To ogólnie dostępne narzędzie mapowe umożliwiające przegląd danych przestrzennych dotyczących związanych z gospodarką wodną w Polsce.

Strona polska Grupy WFD poinformowała również, że Ministerstwo Infrastruktury opracowało ostateczną wersję harmonogramu oraz programu prac związanych ze sporządzeniem trzeciej aktualizacji planów gospodarowania

wodami (III aPGW) na lata 2022-2027. Harmonogram jest tabelarycznym zestawieniem zadań wraz ze wskazaniem instytucji odpowiedzialnej za ich realizację, terminem i podstawą prawną zadania. Zawiera 32 zadania zestawione w 8 obszarach tematycznych.

Polska rozpoczęła już realizację pierwszych działań wynikających z harmonogramu związanych z:

- analizą i aktualizacją jednolitych części wód do planowania dla potrzeb cyklu planistycznego 2022-2027,
- opracowania metodyki dla określenia stref ochronnych jezior,
- aktualizacją bazy danych o zmianach hydromorfologicznych wód powierzchniowych,
- przeglądem i aktualizacją wykazów obszarów przeznaczonych do poboru wody w celu zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia w regionach wodnych oraz jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych.

Oprócz powyższych prac prowadzonych w ramach Państwowego Gospodarstwa Wody Polskie (PGW WP) swoje zadania wynikające z harmonogramu realizuje również Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG- PIB).

Polska część Grupy WFD poinformowała ponadto, że w roku 2022 opracowana została ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych za rok 2016-2021.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości.

5.3. Plan pracy Grupy WFD na rok 2024

(punkt 5.3./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja zatwierdziła Plan pracy Grupy WFD na rok 2024, który stanowi załącznik nr 13 do niniejszego Protokołu.

6. Kontynuacja wydobycia Kopalni Węgla Brunatnego Turów

(punkt 6./ 6. posiedzenia Komisji)

Polska strona Komisji poinformowała, że w dniu 17 lutego 2023 r. Minister Klimatu i Środowiska wydał decyzję w II instancji nr DGK- WKS.761.112.2021.JM w sprawie przedłużenia zezwolenia na wydobycie w kopalni Turów (koncesja numer 65/94). Tym samym decyzja jest ostateczna, ale nie jest prawomocna, ponieważ została zaskarżona przez kilka podmiotów do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Dodatkowo, niektóre podmioty zaskarżyły decyzje w sprawie przedłużenia zezwolenia do 2026 r.

Strona czeska jest na bieżąco informowana przez stronę polską o krokach w postępowaniach sądowych podejmowanych w sprawach koncesji.

Ponadto strona polska Komisji poinformowała, że realizacja Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Czeskiej o współpracy w zakresie odnoszenia się do skutków na terytorium Republiki Czeskiej wynikających z eksploatacji kopalni odkrywkowej węgla brunatnego Turów w Rzeczypospolitej Polskiej przebiega sprawnie. Obie Strony wywiązują się ze zobowiązań przewidzianych w Umowie. Dotychczas odbyło się siedem misji oceniających na mocy art. 3 ust. 4 Umowy, w trakcie których polscy i czescy eksperci w dziedzinie hydrogeologii prowadzili wspólne pomiary poziomu wód podziemnych na obszarze KWB Turów.

W dniu 19 lipca 2023 roku w Bogatyni miała miejsce narada *Zespołu ekspertów ds. rejonu kopalni Turów, działającego w ramach Grupy HyP*. Podczas tej narady określono zakres zadań zespołu. Głównym działaniem tego zespołu będzie ocena wspólnej sieci monitoringowej wód podziemnych. Niezbędne jest dokonanie oceny obiektów monitoringowych dla poszczególnych poziomów. Obie strony zgodziły się, że niektóre obiekty wspólnej sieci monitoringowej mogą być nieprawidłowo przypisane do poziomów hydrogeologicznych. Strony uzgodniły, że do lutego 2024 roku przedłożą wykazy odwiertów o niepewnym przypisaniu oraz projekty linii przekrojów hydrogeologicznych, według których będą następnie określone poszczególne poziomy.

Strona polska i czeska jest za utrzymaniem statusu zespołu ekspertów ds. rejonu kopalni Turów, jako podgrupy działającego w ramach Grupy HyP, gdyż zespoły ekspertów zajmujące się zagadnieniami związanymi z monitoringiem i oceną stanu zasobów wód podziemnych są stałą częścią Grupy HyP, zgodnie z zakresem mandatu tej Grupy. Dynamika zmian wód podziemnych powiązana jest także ze zmianami warunków meteorologicznych – wymianę tych informacji gwarantuje mandat Grupy HyP. Po weryfikacji sieci obiektów monitoringowych (nowe obiekty, pełna charakterystyka hydrogeologiczna obiektów) zakres zadań realizowanych przez zespół ekspertów istotnie zmaleje.

Czeska strona poinformowała, że 21 lipca 2023 roku powołany przez czeskiego Ministra Środowiska *Zespół ekspertów ds. oceny funkcjonalności bariery podziemnej w kopalni Turów*, ustalił co następuje:

- Zgodnie z art 3 ust 6 Umowy między Rządem Republiki Czeskiej i Rządem Rzeczypospolitej Polskiej o współpracy w zakresie odnoszenia się do skutków na terytorium Republiki Czeskiej wynikających z eksploatacji kopalni odkrywkowej węgla brunatnego Turów w Rzeczypospolitej Polskiej (dalej tylko Umowa) strona polska w dniu 29 czerwca 2023 roku przedstawiła ocenę działania ściany podziemnej po 12 miesięcznym monitoringu poziomu wód podziemnych.
- W przypadku wszystkich czterech odwiertów (HPp-23/56, HS-350, HPp-27/51 bis a HPp-29/49,5), wymienionych w Umowie w sprawie oceny działania podziemnej ściany uszczelniającej (art. 3 ust. 6), poziom wód podziemnych wzrósł o 0,63 do 4,17 m w okresie od kwietnia 2022 do czerwca 2023.
- Testy hydrodynamiczne wykazały, że podziemna ściana uszczelniająca wykazuje stopień nieprzepuszczalności podany w Umowie w art. 3 ust. 7.
- Podziemną ścianę uszczelniającą w zrealizowanym zakresie można uznać za działającą zgodnie z parametrami zawartymi w Umowie (art. 3 ust. 6 i 7).

- Wzrost poziomu wód podziemnych wykazano także w trzech odwiertach w odległości 400–850 m po stronie napływowej podziemnej ściany uszczelniającej, w kierunku od odkrywki na południe ku granicy czeskiej.
- W oddalonych odwiertach w uszczelnionym poziomie międzywęglowym na terytorium polskim i czeskim, poziomy wód podziemnych nadal opadają osiągając historyczne minimum. Pozytywny wpływ podziemnej ściany na razie tutaj nie został zaobserwowany. Na terytorium czeskim pozytywny wpływ podziemnej ściany powinien się pojawić najpierw w odwiertach monitorujących uszczelniony poziom międzywęglowy Mw.
- Czy i w jakim horyzoncie czasowym przejawia się pozytywny wpływ podziemnej ściany uszczelniającej oraz w jej szerszym otoczeniu na terytorium czeskim należy potwierdzić poprzez model hydrogeologiczny, zgodnie z decyzją środowiskową dla kontynuowania wydobycia (dokument numer WOOŚ.4235.1.2015.53 z dnia 21.1.2020) i kontynuowanym monitoringiem poziomu wód podziemnych.
- Do utworzenia takiego modelu zobowiązano kopalnię Turów (firma PGE GiEK SA) w warunkach ochrony środowiska w decyzji środowiskowej dla kontynuowania wydobycia (dokument numer WOOŚ.4235.1.2015.53 z dnia 21.1.2020).
- Opracowany model musi być przedłożony przez stronę polską Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu a za jego pośrednictwem stronie czeskiej, w terminie do 2 lat od zbudowania podziemnej ściany uszczelniającej, tzn. do 30.6.2024.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości i poleciła *Zespołowi ekspertów ds. rejonu kopalni Turów, działającego w ramach Grupy HyP*, aby poinformował Komisję o dalszych działaniach na jej kolejnym posiedzeniu.

7. **Współpraca ze Stałą Polsko-Czeską Komisją Graniczną**

(punkt 7./ 6. posiedzenia Komisji)

7.1 **Naturalne zmiany położenia koryt granicznych cieków wodnych większego zakresu**

(punkt 7.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Stała Polsko-Czeska Komisja Graniczna (dalej zwana Komisją Graniczną) wraz z przedstawicielami Komisji w dniach 21 – 22 marca 2023 roku przeprowadziła przegląd polsko-czeskiej granicy państwowej. Przegląd obejmował wybrane rejony granicznych cieków wodnych, położonych na I i II odcinku polsko - czeskiej granicy państwowej. Celem przeglądu była ocena zakresu zmian położenia koryt granicznych cieków wodnych, zgodnie z art. 21 ust. 1 lit. d Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o wspólnej granicy państwowej, sporządzonej w Pradze dnia 17 stycznia 1995 roku. Na podstawie przeglądu Komisja Graniczna sklasyfikowała zmiany, 6 odcinków granicznych cieków wodnych, jako znaczne zmiany naturalne położenia koryt granicznych cieków wodnych większego zakresu, o których mowa w art. 5 ust. 2 wyżej wymienionej umowy:

1. Odra (Odra) między znakami granicznymi nr II/2/10 – II/2/14
2. Odra (Odra) między znakami granicznymi nr II/3/2 – II/3/6
3. Odra (Odra) między znakami granicznymi nr II/5/6 – II/6/3
4. Opawa (Opava) w rejonie znaku granicznego nr II/88/2
5. Wielki Potok (Hrozová) w rejonie znaku granicznego nr II/105/2
6. Graniczny Potok (Hraniční potok) w rejonie znaku granicznego nr II/135/3

W wyniku przeglądu sporządzony został protokół, który po zatwierdzeniu przez właściwe organy Stron, stanie się podstawą do wystąpienia do Polsko-Czeskiej Komisji ds. Wód Granicznych z wnioskiem o odtworzenie położenia koryt granicznych cieków wodnych, w miejscach gdzie doszło do znacznych, naturalnych zmian ich położenia, w taki sposób aby przebieg ich linii środkowej odpowiadał linii granicy państwowej przedstawionej w dokumentacji granicznej.

Komisja Graniczna wspólnie z przedstawicielami Polsko-Czeskiej Komisji ds. Wód Granicznych, przeprowadzi przegląd wybranych rejonów granicznych cieków wodnych, położonych na III i IV odcinku polsko - czeskiej granicy państwowej, w dniach 25-28 marca 2024 roku.

Komisja poleciła Grupie R dalsze monitorowanie sprawy i informowanie jej o dalszych działaniach na kolejnym jej posiedzeniu.

7.2 Sprawy omawiane przez Komisję Graniczną

(punkt 7.2./ 6. posiedzenia Komisji)

7.2.1 Koncepcja stałego przebiegu granicy państwowej na granicznych ciekach wodnych

(punkt 7.2.1./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja Graniczna podczas 28. posiedzenia, które odbyło się w dniach 28 listopada - 2 grudnia 2022 roku, podjęła decyzję o odstąpieniu od koncepcji ustanowienia nieruchomego przebiegu polsko-czeskiej granicy państwowej na granicznych ciekach wodnych.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości.

7.2.2 Projekty i regulacja cieków na granicznych ciekach wodnych

(punkt 7.2.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja Graniczna zatwierdziła realizację niżej wymienionych przedsięwzięć w celu stabilizacji przebiegu granicy państwowej na granicznych ciekach wodnych:

- Opavice-„R” Opavice (Opawica) - Linhartovy (Lenarcice), 10,580 km – Aktualizacja dokumentacji 2019, na II odcinku granicy, w rejonie znaku granicznego nr 99/13.
- Przebudowa poprzecznej budowli piętrzącej na rzece granicznej Olza (Olše), na I odcinku granicy państwowej między znakami granicznymi nr 84/2 - 84/4.
- Wykonanie dokumentacji na remont koryta rzeki Opawica w km 10,800 -12,700 na II odcinku polsko-czeskiej granicy, pomiędzy znakami granicznymi nr 99/14-101/6.
- Wykonanie dokumentacji na remont koryta rzeki Opawy w km 55,500-55,800 oraz w km 58,800-59,700 w m. Boboluszki i m. Branice Zamek, gmina Branice, na II odcinku polsko-czeskiej granicy państwowej, pomiędzy znakami granicznymi nr II/83 – 83/4 oraz nr II/85 – 85/7.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości.

7.2.3 Różne kwestie związane z zarządzaniem granicami na wodach granicznych

(punkt 7.2.3./ 6. posiedzenia Komisji)

Podczas 28. posiedzenia Komisja Graniczna zdecydowała, że w ramach aktualizacji dokumentacji granicznej, prowadzonej w wyniku Drugiego wspólnego sprawdzenia stanu i rozmieszczenia znaków granicznych na polsko-czeskiej granicy państwowej oraz usunięcia stwierdzonych usterek, zaktualizowane zostaną nazwy granicznych cieków wodnych. Aktualizacja nazw wynika z konieczności dostosowania nazw granicznych cieków wodnych, przedstawionych w obowiązującej dokumentacji

granicznej, do nazw zawartych w Państwowym Rejestrze Nazw Geograficznych, prowadzonym przez Głównego Geodetę Kraju.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości.

8. Inne sprawy

(punkt 8./ 6. posiedzenia Komisji)

8.1. Sprawy omawiane przez Przewodniczącą i Pełnomocnika między posiedzeniami Komisji

(punkt 8.1./ 6. posiedzenia Komisji)

8.1.1 Rewitalizacja Rynku Cieszyńskiego, ul. Głębokiej i terenu wokół mostu Przyjaźni w celu podniesienia atrakcyjności turystycznej

(punkt 8.1.1/ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja przyjęła do wiadomości informację Grupy R, że od poprzedniego spotkania w tej sprawie nie nastąpiły żadne zmiany w tej kwestii.

Komisja tymczasowo usuwa ten punkt z porządku obrad i w razie potrzeby do niego powróci.

Komisja zleciła Grupie R dalsze monitorowanie tej sprawy i w razie potrzeby ponowne jej umieszczenie w porządku obrad.

8.2. Plany przeciwdziałania skutkom suszy i niedoboru wody

(punkt 8.2./ 6. posiedzenia Komisji)

Polska część Komisji poinformowała, że zgodnie z ustawą Prawo wodne głównym dokumentem planistycznym z zakresu przeciwdziałania skutkom suszy jest plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS). PPSS został opracowany przez PGW Wody Polskie w 2020 roku. Następnie został przyjęty w drodze rozporządzenia Ministra Infrastruktury we wrześniu 2021 roku.

PPSS zawiera m.in.:

- 1) analizę możliwości zwiększenia zasobów dyspozycyjnych wód,
- 2) katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy stanowiący wytyczne dla administracji oraz użytkowników wód,
- 3) propozycje działań technicznych w zakresie budowy i przebudowy urządzeń wodnych.

W ramach PPSS opracowano również mapy zagrożenia poszczególnymi typami suszy, tj. suszy atmosferycznej, rolniczej, hydrologicznej, hydrogeologicznej oraz łączonego zagrożenia wszystkimi typami suszy.

W załączniku nr 4 do PPSS stanowiącym katalog działań (Katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy), których wdrożenie przyczyni się do łagodzenia skutków suszy wskazano kompleksowy zestaw działań. Wśród nich znajdują się działania związane ze zwiększeniem retencji (zarówno sztucznej, jak i naturalnej), działania formalne, a także działania edukacyjne. Wśród działań związanych ze zwiększeniem retencji wskazano działania mające ograniczyć spływ powierzchniowy i zatrzymanie wody w przyrodzie, w glebie – w miejscu, gdzie spadł opad. Ponadto proponuje się m.in. przebudowę urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniającej na nawadniająco-odwadniające, zachowanie mokradel, czy budowę zbiorników wodnych – zarówno zlokalizowanych na ciekach, jak i przykorytowych. Poza działaniami zwiększającymi ilość wody w przyrodzie, wskazano działania edukacyjne, których realizacja przyczyni się do zwiększenia świadomości doradców rolniczych i rolników w kwestii zagrożenia suszą, jej genezy oraz możliwości jej przeciwdziałaniu poprzez kształtowanie retencji na obszarach rolniczych jak również dostępnych możliwości stosowania upraw bardziej odpornych na niekorzystne zjawiska atmosferyczne w tym suszę, a także konieczności ubezpieczania upraw rolnych.

W ramach 3 załączników zawierających propozycje zadań inwestycyjnych przeciwdziałających skutkom suszy wskazano łącznie 314 inwestycji, na łączną kwotę ponad 12 mld zł. Są to zadania realizowane przez PGW Wody Polskie – 132 inwestycje, oraz zgłoszone przez samorządy – 182 inwestycje.

Obecnie Wody Polskie rozpoczęły prace nad aktualizacją PPSS. Dnia 18 października 2023 dokonano otwarcia ofert na dokonanie przeglądu i aktualizacji PPSS. W ramach zadania planuje się m.in. dokonanie oceny stopnia wdrażania PPSS, weryfikacji i ew. modyfikacji metodyki opracowania PPSS oraz dokonanie aktualizacji samego dokumentu. Ważnym elementem projektu będzie kampania informacyjno-edukacyjna. Głównym jej założeniem będzie mobilizacja społeczeństwa i wsparcie społeczeństwa w realizowaniu działań przeciwdziałających skutkom suszy. Ma być to kontynuacja działań z poprzedniego cyklu gdzie skupiono się bardziej na pokazaniu problemu oraz jego skali.

Oprócz prac nad aktualizacją PPSS w 2023 r. Ministerstwo Infrastruktury kontynuowało prace prowadzące do przyjęcia uchwały w sprawie Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030 (PPNW).

Program ma na celu zwiększenie retencji wodnej na terenie całego kraju. Jest to szczególnie istotne, ponieważ Polska należy do państw zagrożonych deficytem wodnym. Działania wskazane w programie pozwolą na zwiększenie retencji zbiornikowej, korytowej, na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych. W ramach programu zaplanowano także działania edukacyjne i informacyjne, służące podniesieniu świadomości społeczeństwa w zakresie retencjonowania i oszczędzania wody.

Działania zawarte w programie przyczynią się do zwiększenia wielkości retencjonowanych zasobów wodnych. Mają one również na celu zwiększenie powierzchni i poprawę warunków dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych, a także wzrost dostępności zasobów wodnych dla rolnictwa.

Wdrożenie programu pozwoli na osiągnięcie w 2030 r. retencji wodnej na poziomie 15% średniorocznego odpływu z powierzchni Polski, dwukrotnie więcej niż obecnie. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe dzięki realizacji działań ujętych w programie, w tym 727 inwestycji, z których 94 to obiekty retencjonujące wodę (zbiorniki), natomiast 633 obiekty to m. in. budowle piętrzące i regulacyjne.

PPNW został przygotowany zgodnie z uchwałą nr 92 Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Założeń do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030" w ramach projektu dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej – Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Rada Ministrów w dniu 22 sierpnia 2023 r. przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030, przedłożoną przez Ministra Infrastruktury.

Strona czeska poinformowała, że w zakresie problematyki suszy pod koniec 2022 roku udało się wprowadzić nowelizację ustawy o prawie wodnym (numer 544/2020 DZ.U.) odnośnie rozwiązania suszy hydrologicznej i stanu niedoboru wody w trybie operacyjnym. Związane z tym jest powołanie komisji ds. suszy (podobnie jak ds. powodzi) na szczeblu poszczególnych krajów i na szczeblu centralnym.

Na początku bieżącego roku zatwierdzono i opublikowano plany krajów dotyczące walki z suszą i stanem niedoboru wody. Dla całego obszaru Republiki Czeskiej zakończono projekt planu i zakłada się jego zatwierdzenie oraz opublikowanie do stycznia 2024 roku.

W tym zakresie Ministerstwo także opracowało system prognozowania HAMR do prezentowania aktualnego (cotygodniowego) i przewidywanego rozwoju (na 8 tygodni) stanu suszy, oraz informacji ostrzegawczych dotyczących suszy na stronach ČHMÚ i przeszkoliło jego użytkowników, dostępne na stronie <https://hamr.chmi.cz>.

Ministerstwo udziela wsparcia finansowego dla wykorzystania wód opadowych oraz razem z Ministerstwem ds. Rozwoju Regionalnego oraz Ministerstwem Rolnictwa wydano Zalecenia metodyczne dotyczące wspólnego działania urzędów budowlanych oraz urzędów wodnoprawnych przy rozpatrywaniu wniosków o pozwolenia na budowę w zakresie gospodarowania wodami opadowymi.

Odnośnie przywrócenia wody naturze, w ramach przywołanej wyżej nowelizacji ustawy o prawie wodnym, udało się uprościć usuwanie przestarzałych obiektów gospodarki wodnej w celu odnowienia naturalnych koryt drobnych cieków wodnych oraz dla zabezpieczenia potrzebnych środków finansowych w celu ich realizacji.

Komisja przyjęła te informacje do wiadomości.

8.3. Wydobycie kaolinu w miejscowości Vidnava

(nowy punkt)

Polska część Komisji zwróciła się do czeskiej części Komisji z prośbą o przygotowanie na najbliższe posiedzenie informacji na temat planowanej inwestycji polegającej na wydobyciu kaolinu w miejscowości Vidnava.

9. Kolejne Posiedzenie Komisji

(punkt 9./ 6. posiedzenia Komisji)

Komisja uzgodniła, aby 8. Posiedzenie Komisji odbyło się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wstępnie przyjęła następujący projekt porządku dziennego tego posiedzenia:

1. Współpraca w zakresie planowania gospodarki wodnej na wodach granicznych
2. Współpraca w zakresie hydrologii, hydrogeologii i ochrony przeciwpowodziowej
3. Współpraca w zakresie regulacji granicznych cieków wodnych, zaopatrzenia w wodę i melioracji obszarów przygranicznych
4. Współpraca w zakresie ochrony wód granicznych przed zanieczyszczeniem
5. Współpraca w zakresie wdrażania Dyrektywy Ramowej 2000/60/WE na wodach granicznych
6. Kontynuacja wydobycia Kopalni Węgla Brunatnego Turów
7. Współpraca ze Stałą Polsko-Czeską Komisją Graniczną
8. Różne
9. Termin i projekt porządku obrad 9. posiedzenia Komisji

Komisja ustaliła termin 8. posiedzenia Komisji w dniach 6-8 listopada 2024 roku i poleciła kierownikom grup roboczych, aby materiały na 8. posiedzenie Komisji zostały uzgodnione w ramach poszczególnych grup roboczych i przekazane sekretarzom Komisji najpóźniej do połowy września 2024 roku, za wyjątkiem spraw dla których ustalono inne terminy.

Protokół podlega zatwierdzeniu, zgodnie z prawem każdej ze Stron i wchodzi w życie w dniu doręczenia późniejszego listu Przewodniczącej lub Pełnomocnika, zawierającego informacje o jego zatwierdzeniu.

Protokół został sporządzony w miejscowości Liberec, Republika Czeska, w dniu 8 listopada 2023 roku, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach w języku polskim i języku czeskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Małgorzata Bogucka-Szymalska

Przewodnicząca delegacji polskiej Komisji

Lukáš Záruba

Pełnomocnik Rządu Republiki Czeskiej